

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“

ФИЛОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

VI МЕЖДУНАРОДЕН СТУДЕНТСКИ И УЧЕНИЧЕСКИ КОНКУРС ПО ПРЕВОД
„ТРАНСФОРМАЦИИ 2021“

СРЪБСКИ ЕЗИК – рубрика „Поезия“

ПЕСМА ТРАВЕ

Стеван Раичковић

Имају траве једну мисао тешку као камен
јер оне мени кажу: "Не треба твоја песма.
Лези у нама. И склопи руке, где било, под главу.
И ћути. Дуго ћути док не заборавиш говор.
И посматрај мирно брег сасвим удаљен, и плав,
што дубоко ћути. И дигни очи полако са брега
у облак, тако немиран и бео, незауостављен у небу.
И спусти очи са облака у себе.
И зауостављен
 сам у себи,
Лежи. И ћути са очима у себи под облаком
 крај брега.
Збуњен од мрака у себи, погледај, и обично схвати
(Обично, као што нас ветар случајно заклати):
Над брегом нема облака.
Брег ћути сам,
 мало црн од сутона."
Лежим у трави високој и неодређено мислим.
Мрав један на мом колону као на брегу човек.
Немиран, мрав стоји. Ја ћути. И то је моја песма.
Сасвим замишљен, лежим у трави. Траве шуме
 тешко као камен.

СРЉБСКИ ЕЗИК – рубрика „Проза“

КАКО УХВАТИТИ ЗВЕЗДУ РЕПАТИЦУ (одсечак)

Александар Гаталица

Успомени на Борислава Пекића

Постоје људи који су спојени жилама и нервима и чији животи поуздано напредују следом дана које одбројавају. Постоје други, чији мишићи и тетиве као да су сапети крутим везама и механичким преносницима. То нису људи из једног комада, па се и њихови животи одвијају као кад се композиција воза волшебно, без скретница, помера с колосека на колосек.

Мој пријатељ Драгиша Живковић био је од те друге врсте људи, уверен да га живот трга из корена и својевољно премешта на ново место. Постао је песник још као младић, у време кад су нас, грађанску омладину, шиканирали и избацивали из школа кроз кордон "топлог зеца". Говорио је да је овај свет сувише скучен за њега и да му треба нови, онај бескрајни поетски. Нама, његовим друговима, било је, међутим, јасно да се Драгиша прогласио песником из чистог кукавичлука и превејаног опортунизма који је у тешком тренутку имао да га спаси од батина и увреда дођоша у Београду из редова црвене школске омладине. Уписао се он тако, још млад, у групу људи оцвалих у лудилу, прогласио се једним од оних на које околина више не обраћа пажњу, те случај може с њима да ради шта га је воља. Али, Драгиша није био од оних који случај називају судбином. Случај је брзак, а судбина река којом треба отпловити. Баш с том судбинском реком мој друг је замео рат, сада ми се чини од почетка. Писао је песме, неке од њих памтим и данас, али свуда око нас у време школских дана, била је горка 1949, па суморна 1950. и напoкон, за нас осамнаестогодишњаке, претесна 1951. година. Те 1951. смо матурирали, а двојица наших другова бициклима су се превезли на тршћанску страну и заувек се изгубили из наших живота, обележени као отпадници школске омладине.

Вероватно је и Драгиша могао бити трећи на бициклу - његово се биће већ покретало зупчастим ланцима и опругама - али није. Уместо тога, 1951. године он штампа своју књигу првих, одиста лепих али, авај, нимало самосвојних песама. Једној се, ни сам не знам зашто, почетка сећам и данас:

*И ускоро ћемо, то се догодити мора,
пропасти кроз средиште негостољубиве климе.
Једрењацима кренућемо дуж подземних мора
и нико од нас неће знати како му је име.*

Можда сам ову песму из 1951. једину упамтио због тога што је тако узалудно лепа, а можда је она остала у мом сећању као именитељ једног времена. После таквих песама, у Драгишином животу све се дешава убрзано као на траци црно-белог филма. Тачно на време, у једном дану, осам година касније, издаје све нас, његове другове из школских клупа. Постаје уредник у издавачкој кући "Нова литература" и - комуниста. У то време, управо како се од њега очекивало, престаје да буде песник и довршава први роман. "Прибежиште, коначиште, спаваоница" постаје хит и 1959. добија НИН-ову награду за роман године...